

Відділ культури
виконавчого комітету Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

„Заповідні зони України”

До Міжнародного дня Матері-Землі

Бібліографічний покажчик

Славутич

2013

Даний бібліографічний покажчик підготовлений працівниками Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню Міжнародного дня Матері-Землі.

Покажчик містить книги та статті про заповідники, національні природні, дендрологічні парки та інші природоохоронні зони України, розробки уроків та сценарії, інтернет-ресурси.

Посібник розрахований на широке коло читачів.

Укладачі: Панова Л.І., Соловйова Л.О.,
Янченко О.О.

Комп'ютерний набір: Соловйова Л.О.

Відповідальна за випуск: Портная Н.В.

«Просягаємо руки природі, щоб з нею жити в згоді...»

Заповідна зона призначена для збереження та відновлення найбільш цінних, насамперед корінних, природних комплексів відповідно до режиму, визначеного законом для природних заповідників.

Заповідні зони України – території, створені з метою охорони природних ландшафтів від надмірних змін внаслідок господарської діяльності людини на території України. Найважливішими з таких об'єктів є заповідники, національні парки, заказники. Загальна площа природно-заповідного фонду України становить 2,8 млн. га.

Природно-заповідний фонд становлять ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти яких мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

В Україні природно-заповідний фонд охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною. До природно-

заповідного фонду України належать: природні території та об'єкти – природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища, штучно створені об'єкти – ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

У зв'язку з цим законодавством України природно-заповідний фонд охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною.

Заказники, пам'ятки природи, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва залежно від їх екологічної і наукової, історико-культурної цінності можуть бути загальнодержавного або місцевого значення.

Залежно від походження, інших особливостей природних комплексів та об'єктів, що оголошуються заказниками чи пам'ятками природи, мети і необхідного режиму охорони, заказники поділяються на ландшафтні, лісові, ботанічні, загальнозоологічні, орнітологічні, ентомологічні, іхтіологічні, гідрологічні, загальногеологічні, палеонтологічні та карстово-спелеологічні; пам'ятки природи поділяються на комплексні, ботанічні, зоологічні, гідрологічні та геологічні.

Законодавством Автономної Республіки Крим може бути встановлено додаткові категорії територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Природні заповідники – це природоохоронні, науково-дослідні установи загальнодержавного значення, покликані

зберігати в природному стані типові або виняткові для даної ландшафтної зони природні комплекси з усією сукупністю їх компонентів, вивчати природні процеси і явища, що відбуваються в них, розробляти наукові засади охорони навколишнього середовища, ефективного використання природних ресурсів та екологічної безпеки. Ділянки землі та водного простору, що належать до заповідників, вилучаються з господарського користування. Заповідник – вища форма охорони природних територій, природна лабораторія, де ведуться комплексні наукові дослідження. Заповідники є в кожному великому природному комплексі.

Книги:

Дерлеменко Е. Осінь у «Софіївці»: Фотокомпозиція / Автор тексту П.І Позняк. – К.: Мистецтво, 1990. – 112 с. – Текст укр., рос. та англ. мовами.

Дерлеменко Е. Парки України: Фотоальбом. – К.: Балтія-Друк, 2008. – 272 с. – Текст укр. та англ. мовами.

Заповідники ССРСР: Заповідники України и Молдавии. – М.: Мысль, 1987. – 271 с.

Зачаровані Карпати: Заповідники та національні природні парки Закарпаття. – Ужгород: Карпати, 2005. – 320 с.

Київщина туристична: Путівник. – К.: Світ успіху, 2009. – 464 с. – (Серія «Україна запрошує»).

Копотун В.А. Дендрологічний парк «Софіївка» – перлинка в короні парків світу: Фотонарис. – Вінниця: Вид-во "Книга «Вега», 2002. – 80 с.

Путівник. Київська область / Авт.-упоряд. Б.В. Мефедов. – К.: Богдана, 2005. – 312 с.

Україна: скарби музеїв і заповідників: Путівник. – К.: Видавнича фірма «Чорлі», 1997. – 207 с.

Чернігівщина туристична: Путівник. – К.: Світ успіху, 2011. – 416 с. – (Серія «Україна запрошує»).

Статті:

Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України»: Закон України від 21 січня 2010 р. № 1826-VI // Голос України. – 2010 – 16 лютого. – С.8. //Орієнтир. – 2010. – 17 лютого. – С. 10-11 //ОБУ. – 2010. – № 9. – С. 28-31.

Про внесення зміни до переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів: Постанова Кабміну України від 28 грудня 2011 р. № 1359 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 101. – С. 47.

Про додаткові заходи щодо розвитку природно-заповідної справи в Україні: Указ Президента України від 14 серпня 2009 р. № 611/2009 // Орієнтир. Інформаційний додаток. – 2009. – 26 серпня. – С. 1.

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для комплексної реалізації державної екологічної політики, здійснення природоохоронних заходів: Постанова Кабміну України від 28 лютого 2011 р. № 163 // Урядовий кур'єр. – 2011. – 18 березня. – С.12 //ОВУ. – 2011. – № 16. – С. 45.

Про заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи в Україні: Указ Президента України від 23 травня 2005 року № 838/2005 // Орієнтир. Інформаційний додаток. – 2005. – № 20. – С. 3.

Андрієнко Т.Л. Олександрія - дендрологічний парк у м. Білій Церкві // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. Т. 2: 3-О. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1990. – С. 456.

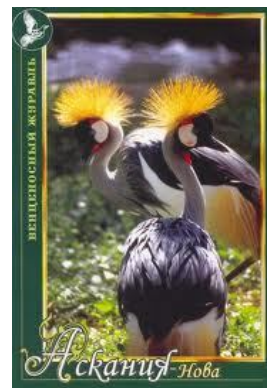
Андрієнко Т., Олещенко В. Програма перспективного розвитку заповідної справи в Україні // Український географічний журнал. – 1995. – № 1-2. – С. 64-68.

Балашев Л.С. Заказники – не розкошь, а необхідність: Заказники Украинского Полесья // В краю ландыша и азалии: О природе Украинского Полесья. – К.: Урожай, 1989. – С. 192-197.

Балашев Л.С. Полесский государственный заповедник // В краю ландыша и азалии: О природе Украинского Полесья. – К.: Урожай, 1989. – С. 183-191.

Бондар Ю.О. Ландшафтний парк // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. Т. 2: 3-О. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1990. – С. 257.

Босак А. Збережімо заповідну справу! // Урядовий кур'єр. – 2004. – 12 лютого. – С. 5.

Веденьков Є.П. Асканія-Нова – степовий біосферний заповідник у Чаплинському районі Херсонської області // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. Т. 1: А-Ж. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989. – С. 54-56.

Веклич О.О. Сучасні тенденції фінансового забезпечення природоохоронної діяльності в Україні // Фінанси України. – 2009. – № 11. – С. 20-34.

Дем'яненко Л. и др. Соло для лебедя в супроводженні ландшафту (Государственный дендропарк «Тростянець») // Огни Славутича. – 1995. – № 5. – С. 10.

Карпатський національний парк // Н.М. Забелина, Н.С. Аралова Путешествие в национальный парк. – М.: Физкультура и спорт, 1990. – С. 97-144. – (Туризм для всех).

Комендар В.О. Діброва – лісовий заказник республіканського значення (з 1974) у Рахівському районі Закарпатської області // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. – Т. 1: А-Ж. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989. – С. 324.

Косенко І.С. Софіївка – дендрологічний парк // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. Т. 3: П-Я. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989-1993. – С. 219.

Крижанівський В.І. Діброва – загальнозоологічний заказник республіканського значення (з 1974) у Жидачівському районі Львівської області // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. – Т. 1: А-Ж. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989. – С. 324.

Мищенко В. Фінансування природоохоронної сфери (чи є критерії достатності?) // Економіка України. – 2008. – № 8. – С. 46-55.

На територіях заповідних та охоронних // В. Губарець, І. Падалка Світ, який не повинен загинути. Людина і довкілля: Сучасний аспект. – К.: Техніка, 2009. – С. 208-223.

Одноралов В.С. Діброва – дендрологічний парк у Богородчанському районі Івано-Франківської області. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989. – С. 324.

Охорона довкілля (Природні заповідники, заказники) // Україна: Для дітей середнього шкільного віку / Авт.-упоряд. В.М. Скляренко та ін. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 15. – (Дитяча енциклопедія).

Охорона навколишнього середовища: Національні парки. Заповідники та ін. // Україна в цікавих фактах: Книга рекордів України / Упорядник Г.О. Маценко. – Львів: Слово, 1992. – С. 37-40.

Полуда А.М. Журавлиний заказник - орнітологічний заказник республіканського значення (з 1982р.) у Сумській області // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. – Т. 1: А-Ж. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П.Бажана, 1989. – С. 414.

Природно-заповідний фонд України // Червона книга України. Вони чекають на нашу допомогу / Упоряд. О.Ю. Шапаренко, С.О. Шапаренко. – Харків: Торсінг плюс, 2008. – С. 14-16.

Рубцов А.Ф. Асканія-Нова – дендрологічний парк у Чаплинському районі Херсонської області // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. Т. 1: А-Ж. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989. – С. 56.

Стойко С.М. Синевир – природний національний парк // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. Т. 3: П-Я. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989-1993. – С. 181.

Чепурко В. Куда поехать весной: лучшие заповедники Украины // Комсомольская правда в Украине. – 2013. – 18 апреля. – С. 24.

Шумський М.А. Шацький природний національний парк // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. Т. 3: П-Я. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989-1993. – С. 441.

Ющенко О.К. Заповідник біосферний // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. Т. 2: З-О. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1990. – С. 26.

Яворська О.Г. Журавлівська дача – ботанічний заказник республіканського значення (з 1982 р.) у Тульчинському районі Вінницької області // Географічна енциклопедія України: В 3-х т. – Т. 1: А-Ж. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989. – С. 414.

Розробки уроків та сценарії

Лукинюк М. Краса землі моєї України: Сценарій екологічної гри // Початкова школа. – 1997. – № 1. – С. 30.

Цищевська Л., Гоц В. Лінгвістична подорож у світ зниклих рослин: Інтегрований урок з використанням мультимедійних технологій. 7 клас // Дивослово. – 2010. – № 2. – С. 14-18.

Інтернет-ресурси

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-12> – Закон України «Про природно-заповідний фонд України».

[uk.wikipedia.org/wiki/Природні заповідники України](http://uk.wikipedia.org/wiki/Природні_заповідники_України) – Вікіпедія.

[http://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Заповідники України](http://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Заповідники_України) – Вікіпедія.

[http://uk.wikipedia.org/wiki/Природоохоронні території України](http://uk.wikipedia.org/wiki/Природоохоронні_території_України) - Вікіпедія.

[http://uk.wikipedia.org/wiki/Біосферні заповідники України](http://uk.wikipedia.org/wiki/Біосферні_заповідники_України) – Вікіпедія.

[http://uk.wikipedia.org/wiki/Національні парки України](http://uk.wikipedia.org/wiki/Національні_парки_України) – Вікіпедія.

<http://iloveua.org/article/35> - Заповідники та природні парки України.

<http://ru.wikipedia.org/wiki/> – Список национальных природных парков Украины.

Зміст

Заповідна зона.....	3
Книги.....	6
Статті.....	6
Розробки уроків та сценарії.....	11
Інтернет-ресурси.....	11

